SCRIEREA DURATEI SUNETELOR

Scrierea sunetelor se face prin note muzicale. Notele, în funcție de durata sunetelor, au diferite forme (valori).

Momentele de tăcere în muzică se arată prin pauze

NOTA	PAUZA
ÎNTREAGĂ	

NOTA SAU	PAUZA
DOIMEA	

NOTA SAU	PAUZA
PĂTRIMEA	

NOTA SAU	PAUZA
OPTIMEA	

NOTA SAU	PAUZA
ȘAISPREZECIMEA	

NOTA SAU	PAUZA
TREIZECIDOIMEA	

Codița verticală se scrie în sus în partea dreaptă, sau în jos în partea stângă.

Notele situate sub a treia linie a portativului se scriu cu codița în sus, iar cele situate deasupra acestei linii, se scriu cu codița în jos.

Când se scriu două sau mai multe sunete care se execută în același timp (acorduri) atunci notele pot avea codița comună.

Steguletele ce se adaugă codiței se scriu întotdeauna în partea dreaptă.

VALOAREA NOTELOR

Numărul timpilor fiecărei note

„unu" „doi" „trei" „patru"

NOTA ÎNTREAGĂ

DOIMEA

PĂTRIMEA

OPTIMEA

ȘAISPREZECIMEA

„unu" „doi" „trei" „patru"

5. În cazul unor grupe de note stegulețele pot fi înlocuite prin liniuțe drepte care leagă notele între ele.

DE EXEMPLU:

ÎN LOC DE:	SE SCRIE:

PUNCTUL

Punctul, pus în dreapta unei note sau unei pauze, mărește cu o jumătate valoarea notei sau pauzei respective.

$\frac{3}{2}$ $\left(\frac{6}{4}\right)$ $\frac{3}{4}$

$\frac{3}{8}$ $\frac{3}{16}$

Două puncte puse în dreapta unei note sau unei pauze [illegible] valoarea notei sau pauzei respective.

$\frac{7}{4}$ $\frac{7}{8}$ $\frac{7}{16}$

LEGATO

SAU

1. Legato unește două sau mai multe note de aceeași înălțime, într-o singură durată.

$\frac{8}{4}$ $\frac{7}{4}$

$\frac{5}{4}$ $\frac{6}{4}$

2. Legato care unește note de înălțimi diferite arată că notele cuprinse de acest legato se cântă pe o singură silabă.

Draga mea Ca - li nuș - - - a

COROANA (FERMATA)

SAU

Coroana este un semn care prelungește durata sunetului sau a pauzei deasupra căreia este pus.

Durata notei sau a pauzei deasupra căreia se găsește coroana, este determinată de simțul artistic al executantului.

Coroana se scrie cu curbura în sus, pentru notele ce se găsesc deasupra liniei a treia a portativului și cu curbura în jos, pentru notele de sub această linie.

TRIOLETUL

Trioletul este [illegible] în trei părți egale în loc de două. Trioletul se indică prin cifra 3.

Un exemplu privind durata trioletului

„unu" „doi"

SCRIEREA ÎNĂLȚIMII SUNETELOR

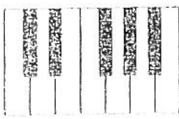
Pentru reprezentarea grafică a înălțimii sunetelor, notele se scriu mai jos sau mai sus, după cum sînt mai grave sau mai acute, pe o serie de cinci linii orizontale și egal distanțate între ele, numită portativ. Sunetele înalte sau joase ce nu pot fi scrise pe portativ, se scriu pe linioare suplimentare deasupra portativului sau dedesubtul lui. Liniile unui portativ se numără de jos în sus; linioarele suplimentare se numără, cele superioare, de la portativ în sus, iar cele inferioare, de la portativ în jos.

În muzica actuală sînt folosite aproximativ 100 sunete muzicale deosebite. Aceste sunete se repetă în serii de cîte 12 la înălțimi diferite.

Lucrul acesta poate fi foarte ușor observat, dacă ne uităm la clapele unui pian sau acordeon. Vom vedea cum șirul de clape albe și negre se împarte în serii identice de cîte 12 dintre care

7 clape albe și 5 negre.

Clapele albe reprezintă cele 7 sunete principale al căror tablou îl dăm alăturat, iar cele negre reprezintă cele 5 sunete intermediare.

O porțiune din claviatura unui pian cuprinzînd 12 clape

NOTELE SE SCRIU:

1. Pe liniile portativului
2. În spațiile portativului
3. Deasupra și sub portativ
4. Pe linioare suplimentare deasupra și sub portativ

DO RE MI FA SOL LA SI

PORTATIVUL ȘI LINIOARELE SUPLIMENTARE

OCTAVELE

Înșiruirea sunetelor de la „DO" pînă la următorul și cel mai apropiat sunet „DO" constituie o octavă. Numărarea sunetelor fiecărei octave se face pînă la sunetul „SI" inclusiv.

Octavele cu începere de la cele mai joase sunete, în ordine suitoare, au următoarele denumiri:

SUBCONTRAOCTAVA
CONTRAOCTAVA
OCTAVA MARE
OCTAVA MICĂ
1a, 2a, 3a, 4a și a 5a OCTAVA

PENTRU DETERMINAREA LOCULUI DE SCRIERE A SUNETELOR DE DIFERITE ÎNĂLȚIMI, LA ÎNCEPUTUL PORTATIVULUI SE SCRIE UN SEMN SPECIAL NUMIT CHEIE

Cheia de „SOL" ne arată că pe linia a doua a portativului se scrie nota „SOL" din prima octavă.

CHEIA DE „SOL" (DE VIOLINĂ)

CHEIA DE „FA" (DE BAS)

Cheia de „FA" ne arată că pe linia a patra a portativului se scrie nota „FA" din octava mică.

SCRIEREA SUNETELOR PRINCIPALE A DIFERITELOR OCTAVE

OBSERVAȚIE: Cînd cifra 8 este pusă deasupra unor note, sunetele se execută cu o octavă mai sus decît sînt scrise.

MASURILE (TACTELE)

Orice compoziție muzicală se împarte în măsuri (tacte). Fiecare măsură începe cu un timp accentuat (tare) și se termină cu un timp neaccentuat (slab). Pe portativ, măsurile se despart una de alta prin linii verticale (bare de măsură). Fiecare măsură se compune dintr-un anumit număr de timpi (bătăi) tari și timpi (bătăi) slabi. Numărul și durata timpilor dintr-o măsură se indică la începutul compoziției muzicale prin cifre scrise pe portativ una sub alta, imediat după cheie și armură. Măsura de la începutul compoziției muzicale din care lipsesc unul sau mai mulți timpi se numește măsură incompletă, anacruză sau auftact.

MĂSURI SIMPLE

Măsurile formate din doi sau trei timpi (bătăi) se numesc simple. Ele au un singur timp (bătaie) tare, la începutul măsurii.

MĂSURA DE DOI (TIMPI)

MĂSURA CUPRINDE DOUĂ UNITĂȚI O UNITATE ESTE EGALĂ CU ♩ (PĂTRIMI)

MĂSURĂ — MĂSURĂ — MĂSURĂ — MĂSURĂ — BARE DE MĂSURĂ

BATEREA MĂSURII: doi, unu

la - ta vi - a-n flo - re - ște

Se u - su-că iar-ba-n cîm-pi - e

MĂSURA CUPRINDE DOUĂ UNITĂȚI O UNITATE ESTE EGALĂ CU 𝅗𝅥 (DOIMI)

MĂSURA DE TREI (TIMPI)

ANACRUZA

Pe sub fur-nuri stră-vechi cur-ge Vol-ga vu - ind

Va - lul ma - ri-n stînci se spar-ge

Ti-na-ră și dra-ga min-dru-li - ța mea

MĂSURI COMPUSE

Măsurile compuse sînt formate din două măsuri simple. Ele au două accente, unul tare și unul slab; Accentul tare cade pe primul timp al primei măsuri simple, iar accentul slab pe primul timp al celei de a doua măsuri simple.

MĂSURA DE PATRU (TIMPI)

ACCENTUL TARE — ACCENTUL SLAB

BATEREA MĂSURII: patru, doi, trei, unu

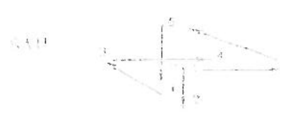
In cîm-pi - e stă un mes - tea - căn

MĂSURA DE ȘASE (TIMPI)

A um-blat ti - ne - ri - ca Pes-te cîm-puri și pes - te văi

BATEREA MĂSURII

Ste-pa, ste-pa mea

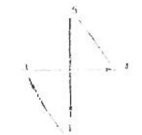

MĂSURI MIXTE

Măsurile mixte sînt alcătuite din unirea măsurilor de doi și trei timpi. Măsurile de cinci timpi pot avea două aspecte:

PRIMUL ASPECT $\frac{5}{4}$ ($\frac{2}{4}$ + $\frac{3}{4}$)

BATEREA MĂSURII

AL 2-lea ASPECT $\frac{5}{4}$ ($\frac{3}{4}$ + $\frac{2}{4}$)

BATEREA MĂSURII

Combinarea diferitelor valori de note în cadrul unei compoziții muzicale se numește ritm muzical.
Înlănțuirea alternativă a timpilor accentuați și neaccentuați dintr-o măsură se numește metrică muzicală.

EXERCIȚII DE RITM ȘI METRICĂ

Descifrați, bateți măsura și cîntați

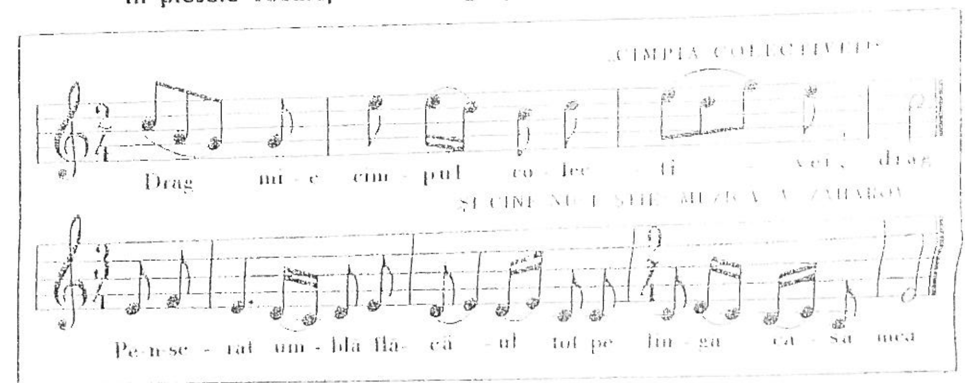

GRUPAREA NOTELOR

În piesele instrumentale, notele se grupează după timpii măsurilor.

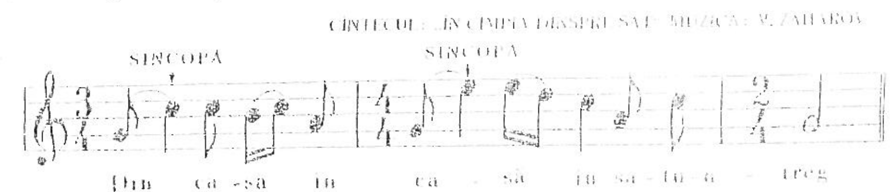

În piesele vocale, notele se grupează după silabele textului.

SINCOPA

Se numește sincopă schimbarea accentului de pe timpul tare pe cel slab.

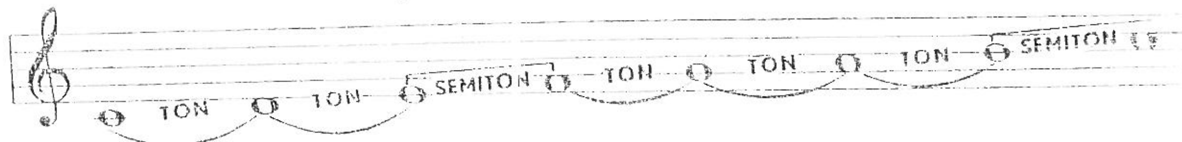

Cele şapte sunele corespunzătoare celor 7 note principale, în înlănţuirea lor prin trepte alăturate (DO - RE - MI - FA - SOL - LA - SI), sînt separate între ele prin două feluri de distanţe: Tonuri şi Semitonuri.

Pe claviatura pianului şi acordeonului, semitonurile se găsesc între o clapă albă şi una neagră alăturate sau între două clape albe alăturate ce nu sînt separate prin clapă neagră. La instrumentele de corzi ciupite, (Mandolină, Balalaică etc.) semitonurile se găsesc între două bare metalice alăturate. Tonul este egal cu două semitonuri.

TONURILE ŞI SEMITONURILE ÎN GAMA DO MAJOR

SEMITON ÎNTRE SUNETELE MI – FA

SEMITON ÎNTRE SUNETELE SI – DO

SEMNELE DE ALTERAŢIE (ACCIDENŢII) PENTRU RIDICAREA SAU COBORÎREA SUNETULUI CU UN SEMITON

Diezul

DETERMINĂ URCAREA SUNETULUI CU UN SEMITON

DO — DO DIEZ — RE DIEZ — RE DUBLU DIEZ

𝄪 DUBLU-DIEZ

DETERMINĂ URCAREA SUNETULUI CU UN TON

Bemolul

DETERMINĂ COBORÎREA SUNETULUI CU UN SEMITON

SI — SI BEMOL — LA BEMOL — LA DUBLU BEMOL

♭♭ DUBLU-BEMOL

DETERMINĂ COBORÎREA SUNETULUI CU UN TON

Becarul

DESFIINŢEAZĂ EFECTUL DIEZULUI SAU BEMOLULUI

DO DIEZ — DO BECAR — SI BEMOL — SI BECAR

1. Semnele de alteraţie puse la cheie poartă denumirea de armură.
2. Semnul de alteraţie pus înaintea unei note se numeşte accident.

A R M U R A

Semnele de alteraţie ale armurii ridică sau coboară sunetele corespunzătoare în toate octavele, pînă la desfiinţarea lor prin becari.

Semnele de alteraţie care constituie armura se scriu la cheie în ordinea următoare:

DIEZI

FA DO SOL RE LA MI SI

BEMOLI

SI MI LA RE SOL DO FA

G A M A C R O M A T I C Ă

Gama cromatică este succesiunea din semiton în semiton a celor douăsprezece sunete din cuprinsul unei octave.

Exemplu: Gama cromatică „Do major"

În ordinea suitoare — În ordinea coborîtoare

INTERVALELE

Distanța între două sunete din punct de vedere al înălțimii lor se numește interval.
Intervalele se măsoară prin numărul treptelor (sunetelor) și numărul tonurilor și semitonurilor.

După numărul treptelor, intervalele se numesc:

1	2	3	4	5	6	7	8
PRIMA (întîia)	SECUNDA (a doua)	TERȚA (a treia)	CVARTA (a patra)	CVINTA (a cincea)	SEXTA (a șasea)	SEPTIMA (a șaptea)	OCTAVA (a opta)

După numărul tonurilor și semitonurilor, intervalele se împart în:
PERFECTE, MARI, MICI, MĂRITE ȘI MICȘORATE.

PERFECTE
PRIMA CVARTA
CVINTA OCTAVA

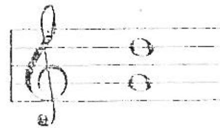
MARI ȘI MICI
SECUNDA TERȚA
SEXTA SEPTIMA

MĂRITE
TOATE INTERVALELE MARI ȘI PERFECTE MĂRITE CU UN SEMITON

MICȘORATE
TOATE INTERVALELE MICI ȘI PERFECTE MICȘORATE CU UN SEMITON

Exemple de determinarea intervalului.
Numele intervalului se determină prin numărul treptelor conținute.

ÎNTREBARE:
CE FEL DE INTERVAL ESTE?

I II III IV V → TREAPTA A CINCEA
TON TON 1/2 TON TON
= $3\frac{1}{2}$ TONURI

RĂSPUNS:
CVINTĂ PERFECTĂ

Felul intervalului se determină prin numărul tonurilor și semitonurilor:

INTERVALELE ȘI RĂSTURNAREA LOR

Răsturnarea unui interval constă în trecerea notei inferioare la octava superioară sau invers (*a notei superioare la octava inferioară*).
Prin răsturnare intervalele perfecte rămîn tot perfecte, cele mari devin mici și invers, iar cele mărite devin micșorate și invers.

INTERVALELE PERFECTE

PRIME
PERFECTE 0 TON — MĂRITE ½ TON

CVARTE
PERFECTE 2½ TONURI — MĂRITE 3 TONURI — MICȘORATE 2 TONURI (1 TON ȘI 2 SEMITONURI)

OCTAVE
PERFECTE — MICȘORATE*) — MĂRITE*)

CVINTE
PERFECTE — MICȘORATE — MĂRITE

INTERVALELE MARI ȘI MICI

SECUNDE
MARI 1 TON — MICI ½ TON — MĂRITE 1½ TON — MICȘORATE 0 TONURI

TERȚE
MARI 2 TONURI — MICI 1½ TON — MĂRITE 2½ TONURI — MICȘORATE 1 TON (2 SEMITONURI)

SEPTIME
MICI — MARI — MICȘORATE — MĂRITE*)

SEXTE
MICI — MARI — MICȘORATE — MĂRITE

Acord se numeşte suprapunerea de trei sau mai multe sunete. Armonie se numeşte ştiinţa înlănţuirii acordurilor.

ACORDUL

ACORDUL ŞI RĂSTURNĂRILE LUI

STARE DIRECTĂ — Răsturnarea I-a — Răsturnarea II-a

CVINTĂ, TERŢĂ, TERŢĂ, V, III, I — SEXTĂ, TERŢĂ, CVARTĂ — CVARTĂ, TERŢĂ, SEXTĂ

CU FUNDAMENTALA ÎN BAS — CU TERŢA ÎN BAS — CU CVINTA ÎN BAS

CVINTĂ PERFECTĂ: TERŢĂ MICĂ, TERŢĂ MARE — MAJOR

CVINTĂ PERFECTĂ: TERŢĂ MARE, TERŢĂ MICĂ — MINOR

ÎN CAZUL SCRIERII NOTELOR PENTRU ACORDEON, ACORDUL MAJOR SE ÎNSEAMNĂ CU LITERA „M", IAR ACORDUL MINOR CU LITERA „m"

ACORDURILE DE PE TREPTELE GAMEI:

Do major: I II III IV V VI VII

ACORDUL DE TONICĂ — ACORDUL DE SUBDOMINANTĂ — ACORDUL DE DOMINANTĂ

La minor: I II III IV V VI VII

ACORDUL DE TONICĂ — ACORDUL DE SUBDOMINANTĂ — ACORDUL DE DOMINANTĂ

DIFERITELE POZIŢII ALE ACORDURILOR PENTRU COR MIXT

ACORDURILE POT FI ARANJATE ÎN POZIŢIA STRÎNSĂ SAU LARGĂ A VOCILOR

POZIŢIA STRÎNSĂ — POZIŢIA LARGĂ

ACORDUL POATE FI ARANJAT ÎN POZIŢIA DE OCTAVĂ, TERŢĂ SAU CVINTĂ, (SOPRANUL FAŢĂ DE BAS)

POZIŢIA DE OCTAVĂ — POZIŢIA DE TERŢĂ — POZIŢIA DE CVINTĂ

SOPRAN, ALTO, TENOR, BAS

FIGURAŢIA ARMONICĂ (executarea sunetelor acordului sub formă de arpegiu)

ş. a. m. d.

ACORDURILE DE SEPTIMĂ

Acordul de septimă este format din suprapunerea a 4 sunete aranjate la intervale de terţă.

Acordul de septimă construit pe treapta a V-a (dominantă) a gamei majore sau minore armonice se numeşte acord de septimă de dominantă.

ACORDUL DE SEPTIMĂ ŞI RĂSTURNĂRILE LUI

STARE DIRECTĂ — Răsturnarea I-a — Răsturnarea II-a — Răsturnarea III-a

CU FUNDAMENTALA ÎN BAS — CU TERŢA ÎN BAS — CU CVINTA ÎN BAS — CU SEPTIMA ÎN BAS

Fa major

ACORDUL DE SEPTIMĂ DE DOMINANTĂ CU RĂSTURNĂRILE ŞI REZOLVAREA LUI PE ACORDUL DE TONICĂ

Stare directă — Răst. I-a — Răst. II-a — Răst. III-a — Stare directă — Răst. I-a — Răst. II-a — Răst. III-a

Do major — La minor

TONALITATEA

Gîndirea muzicală se exprimă prin combinarea sunetelor muzicale.
Unele sunete apar ca de sine stătătoare (au stabilitate). Altele, fără stabilitate, cer continuarea melodiei.
Sistemul de unire a sunetelor de diferite înălțimi, cu și fără stabilitate, se numește, în cadrul creației muzicale, tonalitate.

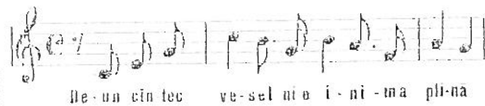
MAJORA ȘI MINORA

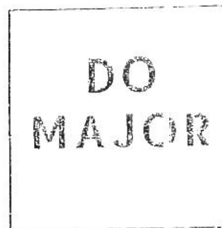
Sunetul care are cea mai mare stabilitate din cadrul unei tonalități se numește tonică.
Acesta, împreună cu sunetele de pe treapta a 3-a și a 5-a, formează acordul de tonică, care determină și caracterul major sau minor al tonalității.

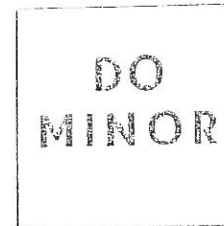
TONALITATEA MAJORĂ

DACĂ ACORDUL DE TONICĂ ARE TERȚĂ MARE LA BAZĂ, TONALITATEA SE NUMEȘTE MAJORĂ.

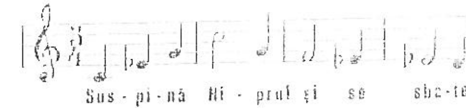

TONALITATEA MINORĂ

DACĂ ACORDUL DE TONICĂ ARE TERȚĂ MICĂ LA BAZĂ, TONALITATEA SE NUMEȘTE MINORĂ.

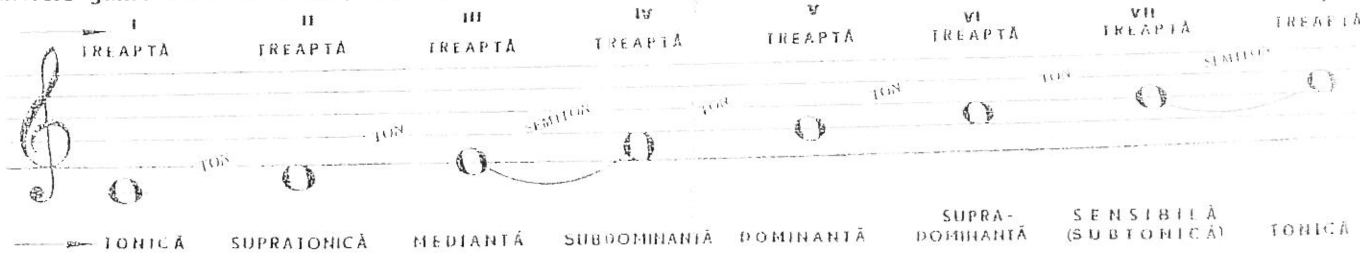
GAMA

Sunetele tonalității, așezate în ordinea înălțimii de la tonică pînă la repetarea ei prin octavă, formează gama.
Sunetele gamei se numesc trepte. Numerotarea treptelor se face în ordine suitoare, începînd de la primul sunet-tonică.

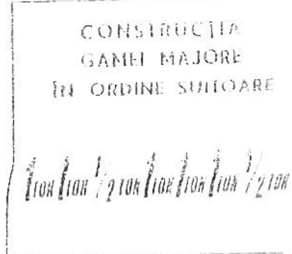
ORDINEA TREPTELOR

DO MAJOR

DENUMIREA TREPTELOR

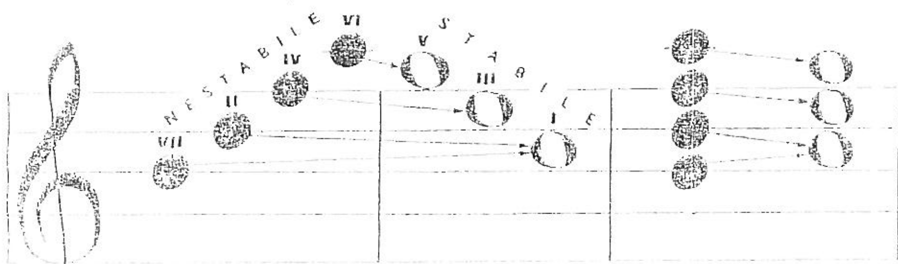
CONSTRUCȚIA GAMEI MAJORE ÎN ORDINE SUITOARE

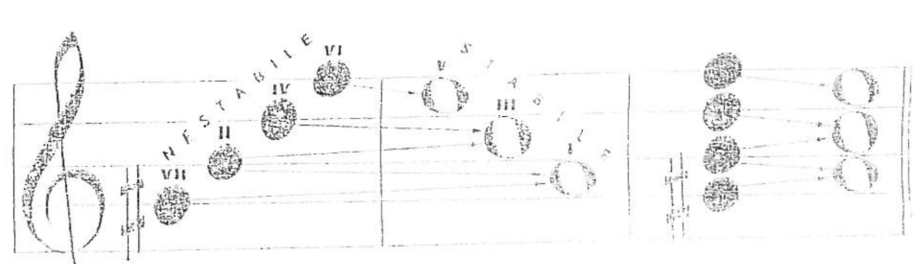
ATRACȚIA SUNETELOR STABILE ȘI NESTABILE ÎN TONALITATEA MAJORĂ ȘI ÎN CEA MINORĂ

Tendința sunetelor nestabile de a se sprijini, în construcția liniei melodice, pe cele stabile se numește atracție.
Această atracție, efectuată prin intervalul de secundă mare sau mică, se numește rezolvare sau dezlegare.

De exemplu în: DO MAJOR

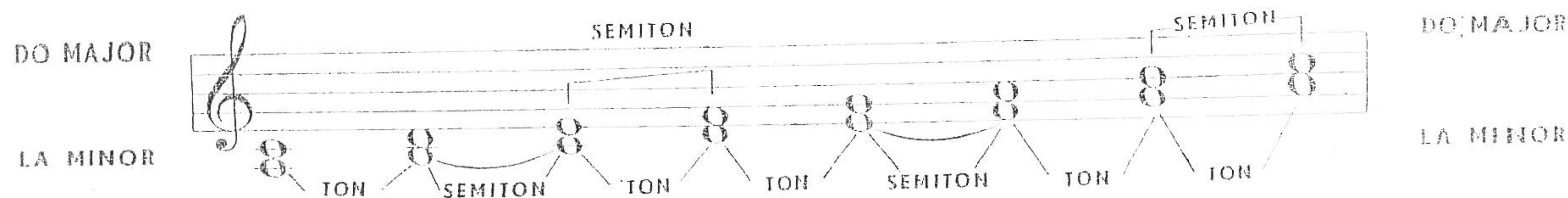
De exemplu în: LA MINOR

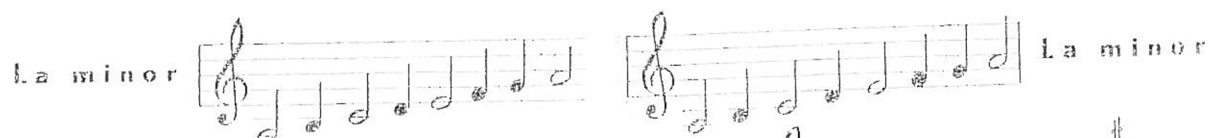
GAMELE MINORE NATURALE

Gama formată pornind de la treapta a VI-a a oricărei game majore şi care foloseşte aceleaşi sunete ca şi gama majoră se numeşte gamă minoră naturală.

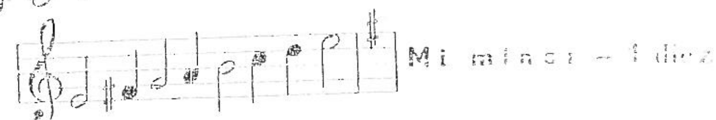
Asemenea game – una majoră şi alta minoră, dar făcute din aceleaşi sunete – se numesc game relative. Ele au aceeaşi armură.

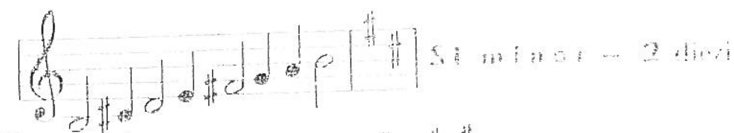
TABLOUL TONALITĂŢILOR MINORE

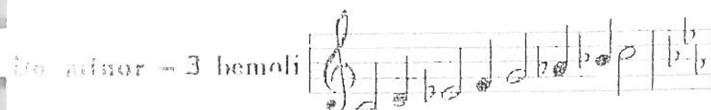

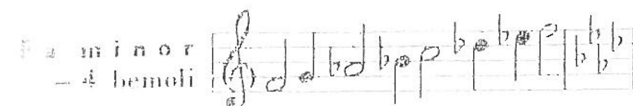

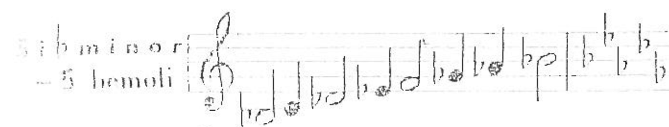

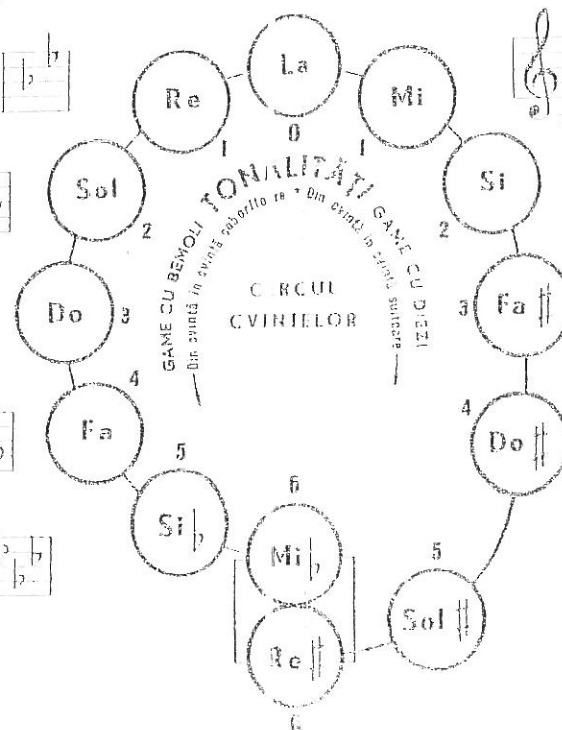

Tonalitățile majore sau minore pot fi construite pornind de la oricare sunet.
Sunetul de la care se pornește și caracterul major sau minor determină denumirea tonalității,
ex. si ♭ major, fa major ș. a. m. d. Tonalitățile pot fi cu diezi sau bemoli, după cum indică armura respectivă.
O melodie poate fi scrisă și cîntată în mai multe tonalități.
ex: Fragment din „Cîntecul patriei" de I. Dunaevski notat în diferite tonalități:

DO MAJOR — ACORDUL DE TONICĂ — DIAPAZONUL (ÎNTINDEREA) CÎNTECULUI
Ne-știr-șit-la-i ța-ra mea iu-bi-ta

FA MAJOR — ACORDUL DE TONICĂ — DIAPAZONUL (ÎNTINDEREA) CÎNTECULUI
Ne-știr-șit-la-i ța-ra mea iu-bi-ta

SOL MAJOR — ACORDUL DE TONICĂ — DIAPAZONUL (ÎNTINDEREA) CÎNTECULUI
Ne-știr-șit-la-i ța-ra mea iu-bi-ta

TABLOUL TONALITĂȚILOR MAJORE

Do major — Do major

Fa major – 1 bemol

Sol major – 1 diez

Si♭ major – 2 bemoli

Re major – 2 diezi

Mi♭ major – 3 bemoli

La major – 3 diezi

La♭ major – 4 bemoli

Mi major – 4 diezi

Re♭ major – 5 bemoli

Si major – 5 diezi

Sol♭ major – 6 bemoli

Fa♯ major – 6 diezi

CERCUL CVINTELOR

TONALITĂȚI

GAME CU BEMOLI – Din cvintă în cvintă coborîtoare – Do

GAME CU DIEZI – Do cvintă în cvintă suitoare

Do

1 BEMOL Fa

2 BEMOLI Si♭

3 BEMOLI Mi♭

4 BEMOLI La♭

5 BEMOLI Re♭

6 BEMOLI Sol♭

1 DIEZ Sol

2 DIEZI Re

3 DIEZI La

4 DIEZI Mi

5 DIEZI Si

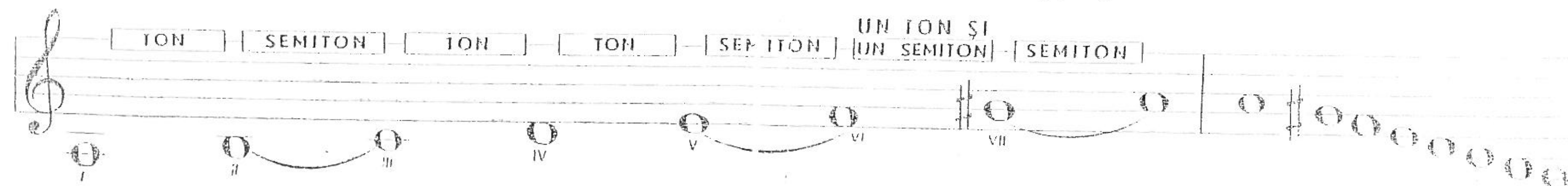
6 DIEZI Fa♯

(continuare din planşa 10)

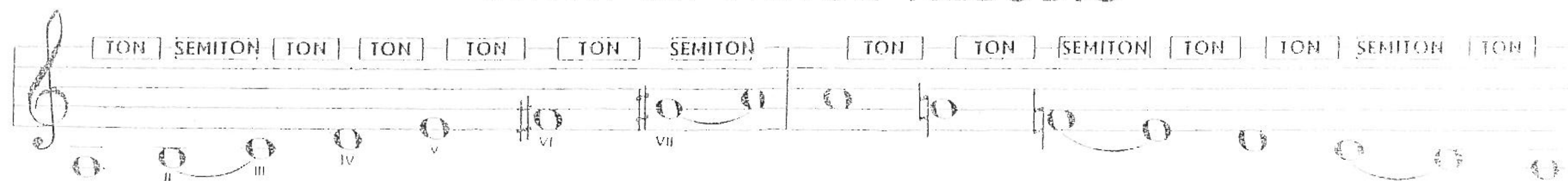
GAMELE MINORE ARMONICE ŞI MELODICE

În gama minoră armonică, atît în suire cît şi în coborîre, treapta a şaptea se ridică cu un semiton.
În gama minoră melodică în suire, treapta a şasea şi a şaptea se ridică cu un semiton iar în coborîre se desfiinţează accidenţii suitori de pe treptele VI şi VII, gama devenind minoră naturală.

GAMA LA MINOR ARMONIC

GAMA LA MINOR MELODIC

Observaţiune: Accidenţii de pe treapta a VII-a din gama minoră armonică şi treptele VI, VII din gama minoră melodică nu fac parte din armură.

GAME MINORE

LA — ARMONIC — MELODIC | ARMONIC — MELODIC — LA

RE — ARMONIC — MELODIC | 1 ACCIDENT — ARMONIC — MELODIC — MI

SOL — ARMONIC — MELODIC | 2 ACCIDENŢI — ARMONIC — MELODIC — SI

DO — ARMONIC — MELODIC | 3 ACCIDENŢI — ARMONIC — MELODIC — FA #

FA — ARMONIC — MELODIC | 4 ACCIDENŢI — ARMONIC — MELODIC — DO #

SI b — ARMONIC — MELODIC | 5 ACCIDENŢI — ARMONIC — MELODIC — SOL #

MI b — ARMONIC — MELODIC | 6 ACCIDENŢI — ARMONIC — MELODIC — RE #

SE NUMEŞTE „TEMPO" GRADUL DE IUŢEALĂ CU CARE SE EXECUTĂ O PIESĂ MUZICALĂ

INDICAŢIUNI PRIVIND TEMPO-UL (MIŞCAREA)

MIŞCĂRI RARE:

LARG - FOARTE RAR - (Largo)
RAR - (Lento)
GRAV - RAR ŞI GRAV - (Grave)
DESTUL DE RAR - (Adagio)

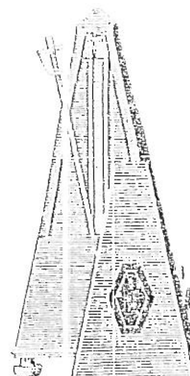
TEMPO-URI MODERATE

LINIŞTIT - POTRIVIT SPRE RAR - (Andante)
POTRIVIT - (Moderato)

TEMPO-URI REPEZI

REPEDE - (Allegro)
VIU - (Vivo)
FOARTE REPEDE - (Presto)

N. B. De multe ori, indicaţiunile privind tempo-ul arată şi caracterul de executare (interpretare)

METRONOMUL — este un instrument pentru determinarea tempo-ului (mişcării). Acul metronomului poate indica orice bătaie în cursul unui minut. Indicaţiunile scrise, ca de exemplu: M. M. = 100, înseamnă că la 100 de bătăi pe minut, fiecare pendulare a acului trebuie să corespundă cu fiecare pătrime a măsurii.

INDICAŢIUNI PRIVIND CARACTERUL DE EXECUŢIE (INTERPRETARE)

STACCATO — (PUNCTUL PUS DEASUPRA SAU SUB NOTĂ) indică o execuţie în care valorile de note se reduc la jumătate.

Se scrie

Se execută

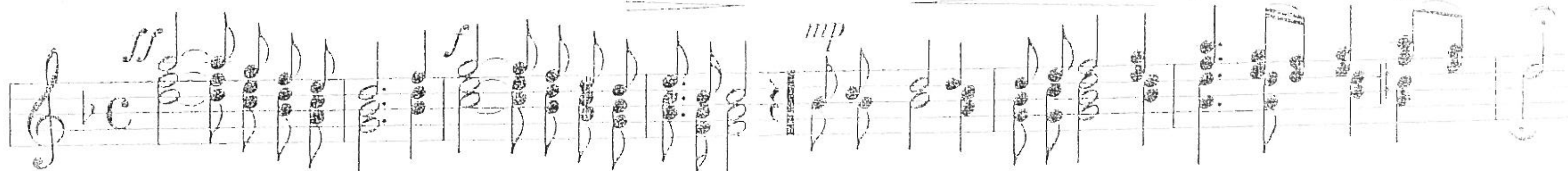

LEGATO — Linia curbă pusă deasupra sau dedesubtul notelor, indică o execuţie (interpretare) legată. De exemplu: începutul cîntecului „Trec corăbii peste Volga" prelucrare de A. Novicov.

PATRIA MEA

MĂREŢ, IMPUNĂTOR, LARG — Muzica: A. NOVICOV

ÎNSEMNAREA GRAFICĂ A DIFERITELOR NUANŢE PRIVIND EXECUŢIA (INTERPRETAREA)

FOARTE ÎNCET	ÎNCET	DESTUL DE ÎNCET	POTRIVIT DE TARE	TARE	FOARTE TARE	DIN CE ÎN CE MAI PUTERNIC (CRESCÎND)	DIN CE ÎN CE MAI ÎNCET (DESCRESCÎND)	ACCENTUAT ŞI RETRAS
pp	*p*	*mp*	*mf*	*f*	*ff*	<	>	*sfz*
Pianissimo	Piano	Mezzo piano	Mezzo forte	Forte	Fortissimo	Crescendo	Decrescendo	Sforzando

GRĂBIND	ÎNCETININD	REŢINUT	A SE EXECUTA ÎN TEMPO-UL INIŢIAL
Accellerando	Ritardando	Ritenuto	A tempo sau Tempo I (Primo)

A COMPOZIŢIILOR (CREAŢIILOR) MUZICALE

Notele armoniei se scriu unele sub altele pe unul sau mai multe portative

PARTITURA

Compoziţia muzicală pentru mai multe voci sau instrumente se scrie în formă de partitur

A. SCRIEREA PE UN SINGUR PORTATIV

PATRIA MEA

Muzica: A. NOVIKOV

REFREN

COR

Pa-tri-e iu-bi-tă

B. SCRIEREA PE DOUĂ PORTATIVE

LA FÎNTÎNA DUPĂ DEAL

ACORDEON

C. SCRIEREA CÎNTECULUI CU ACOMPANIAMENT DE PIAN

CÎNTEC DE LEAGĂN

LINIŞTIT Muzica: W. A. MOZART

VOCE

Dormi scumpul mamei o- dor

PIAN

PARTITURA CORALĂ

Cor din opera „SADCO"

Muzica: N. A. RIMSKI-KORSAKOV

SOPRAN ALTO

Înălţi-mei înalţi-me sub cer se-nin

TENOR BAS

ÎN JOS PE RÎU

Prelucrare: P. CESNOKOV

VIU

S A COR T B

În jos pe rîu mereu înspre Kazan-ea

AH, SUB MĂRI

Prelucrare: P. CESNOKOV

MODERAT

SOLO SOPRAN

Ah! cum să-mi-ţi so- ru ti- năr

S A COR T B

Ah! Cum sub mări ah!

PARTITURA DE ORCHESTRĂ

(PENTRU INSTRUMENTE POPULARE)

BÎLINA

N. CEAPLÎGHI

Moderat, energic

DOMRE: SOPRAN I II, ALTO I II, BAS I II

ACORDEON

TRIANGLU (TRIUNGHIU)
TOBA MICĂ
TALGERE
TOBA MARE

Moderat, energic

BALALAICI: PRIME, SECUNDE, ALTO, BAS, CONTRABAS

SEMNE DE REPETIŢIE

Semnul de repetare a întregii piese muzicale sau numai a unei părţi din ea se numeşte semn de repetiţie.

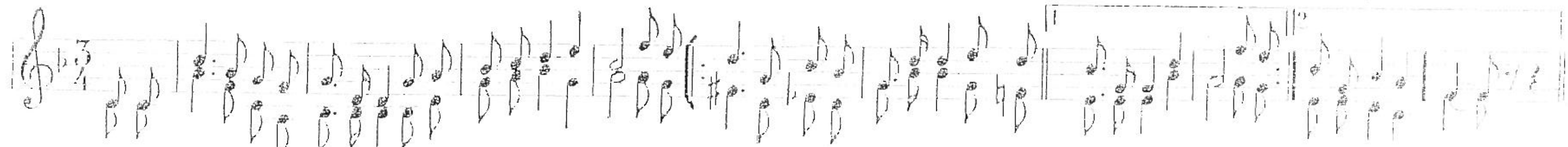
Părţile piesei muzicale cuprinse între semnele de repetiţie se repetă cîteodată. Repetiţia se indică prin semnul 𝄋 (dela semn).

VOLTA

În cazul cînd ultima parte a fragmentului ce se repetă, se schimbă, atunci deasupra acestei părţi se pune semnul ⌐1——¬ (volta I), iar partea modificată se adaugă după semnul de repetiţie, purtînd deasupra semnul ⌐2——¬ (volta II).

Exemplu: „ÎNFLOREŞTE, PĂMÎNT COLHOZNIC". Muzica: S. TULICOV, Text: L. OŞANIN

Refrenul: larg-mişcător ♩ = 84

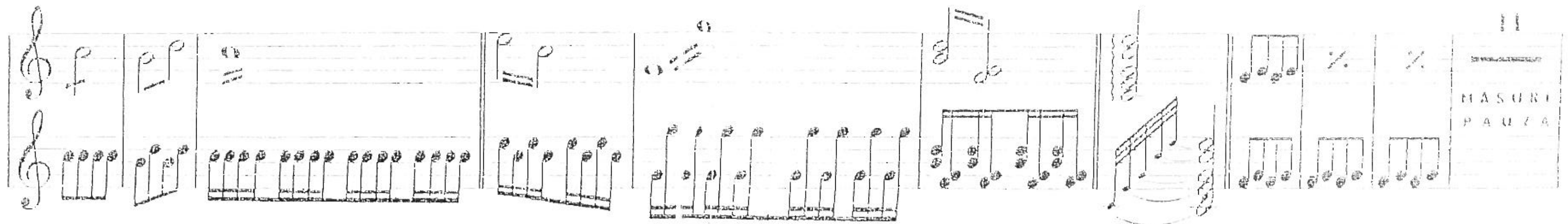
În - flo - re - şte, scum-pă gli - e a mea. Soa-re cald stra-lu - ci - tor lu - mi - nea za. Scum-pul meu pă-mînt Soa - re cald, stra-lu-ci - tor lu-mi - cald, stra-lu ci - tor

SCRIEREA PRESCURTATĂ A NOTELOR, A GRUPELOR DE NOTE ŞI A PAUZELOR CE SE REPETĂ

TREMOLO — ARPEGIAT

SE SCRIE

SE EXECUTĂ

ORNAMENTE

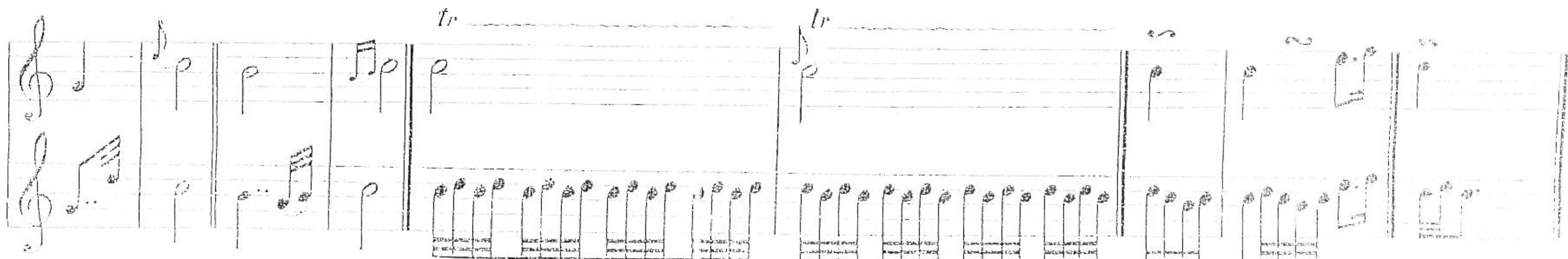
Ornamentele (înflorituri) melodice se indică prin semne speciale

APOGIATURA
De obicei se execută luînd din durata notei anterioare

TRILUL — GRUPETO — MORDENT

SE SCRIE

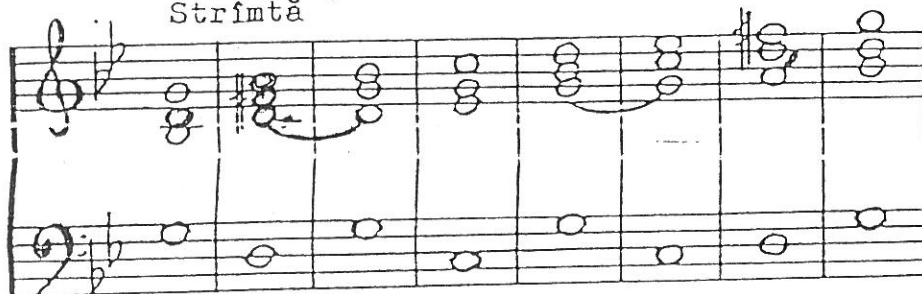
SE EXECUTĂ

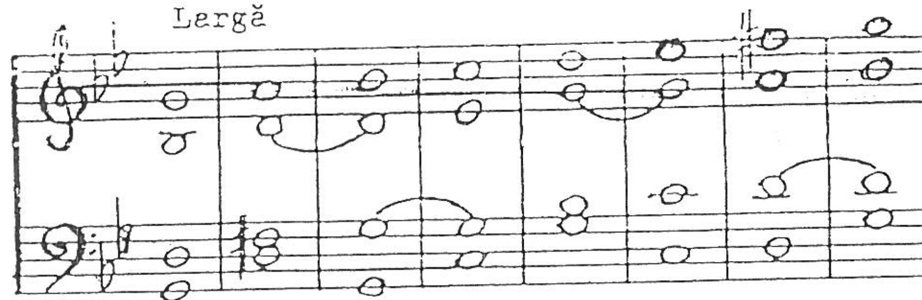
Relativa gamei SI bemol major

Gama SOL minor

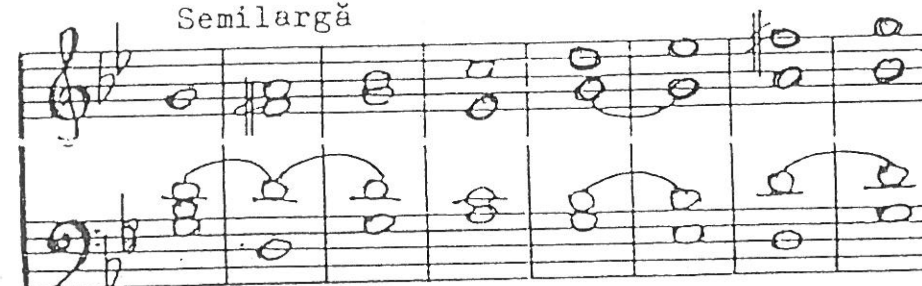
Strîmtă

Largă

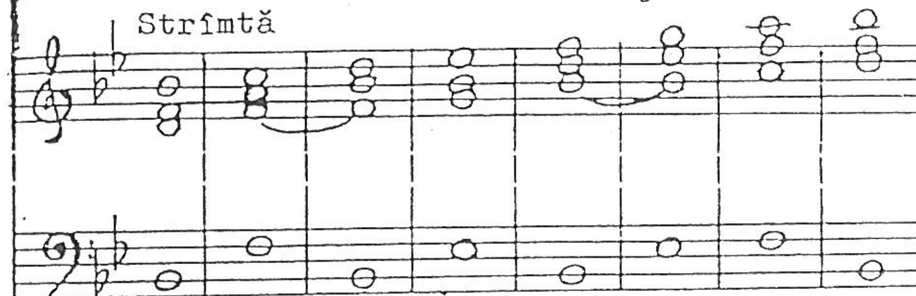

Semilargă

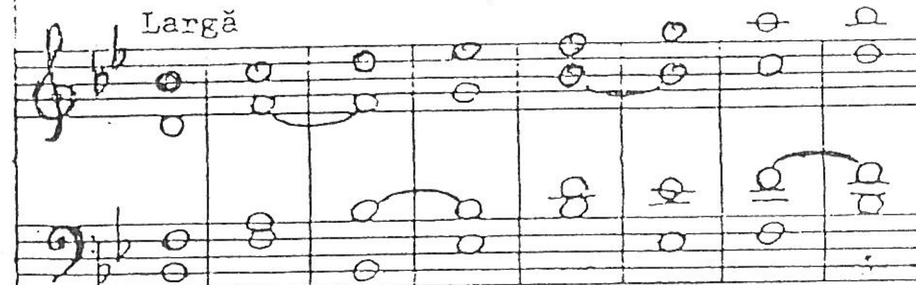

Gama SI bemol major

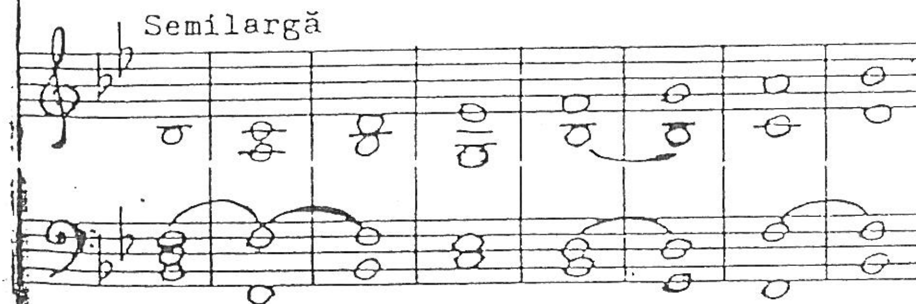
Strîmtă

Largă

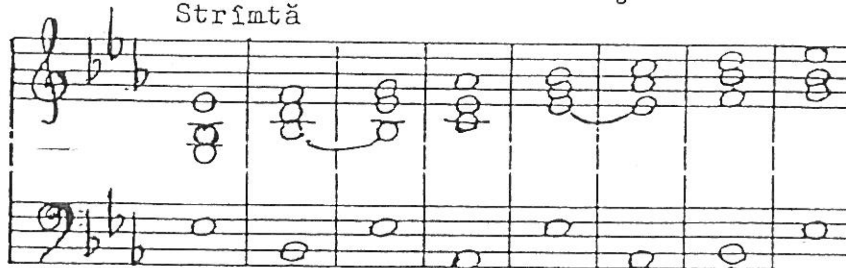
Semilargă

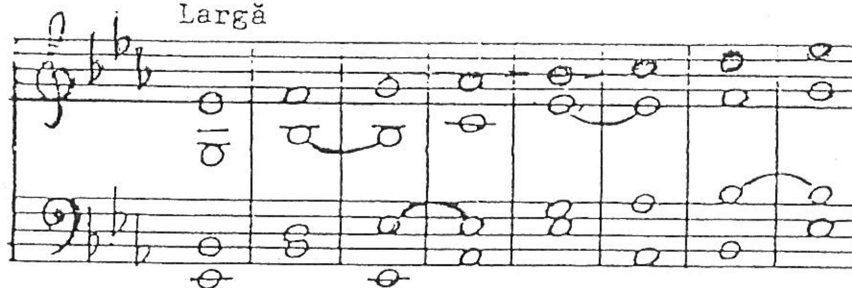
X

Gama MI bemol major

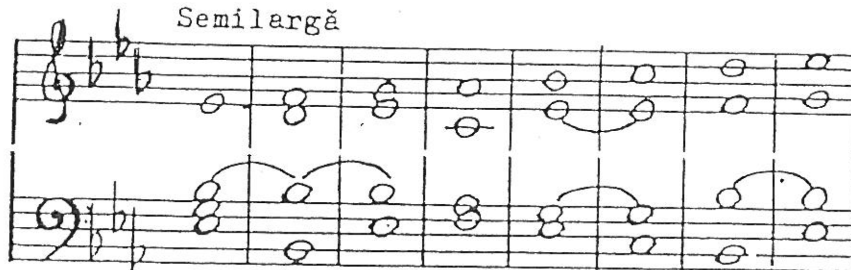
Strîmtă

Largă

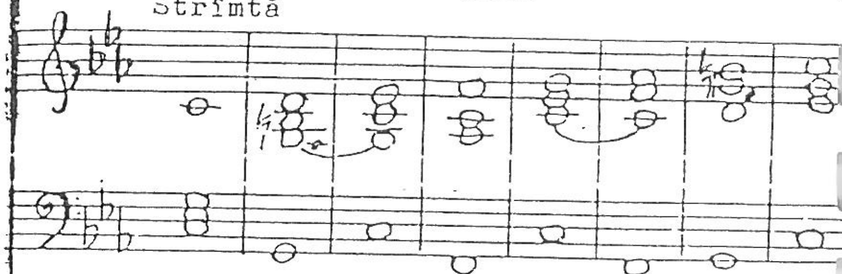
Semilargă

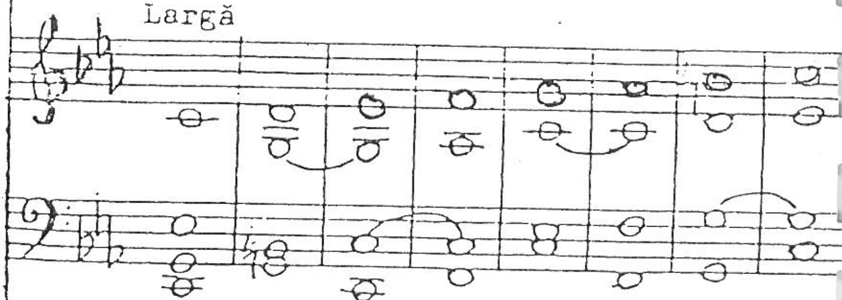
Relativa gamei MI bemol major

Gama DO minor

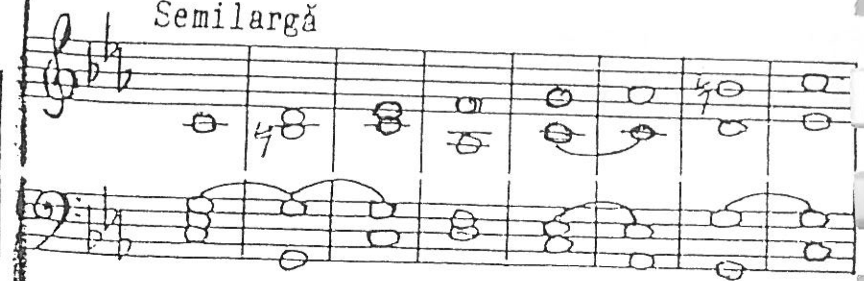
Strîmtă

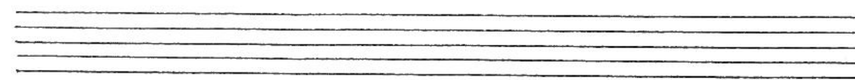

Largă

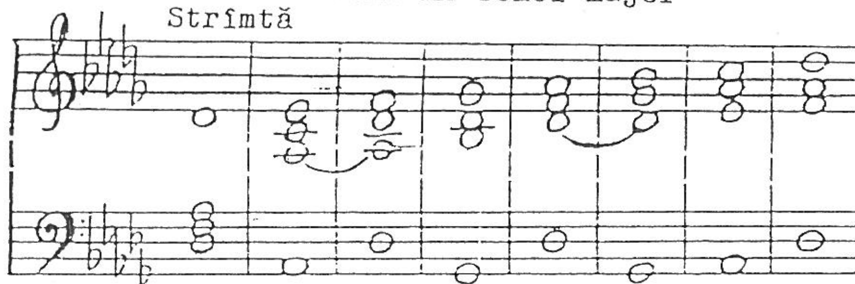

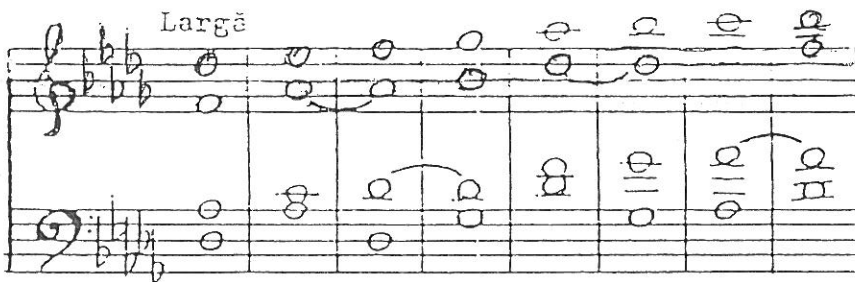
Semilargă

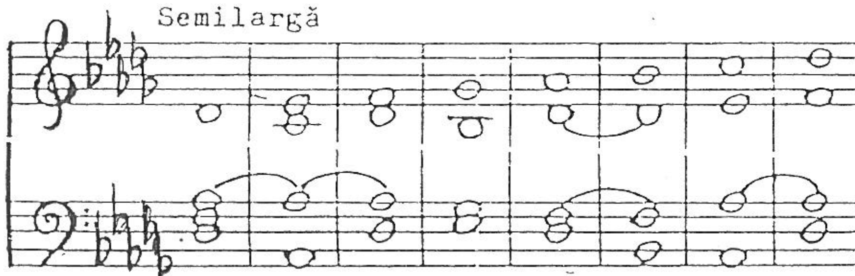

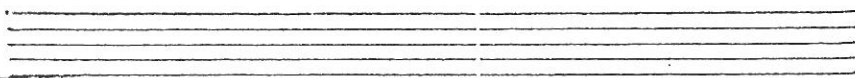

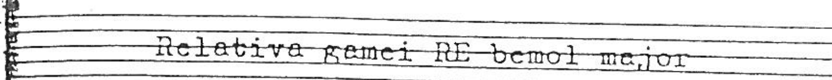
Gama RE bemol major

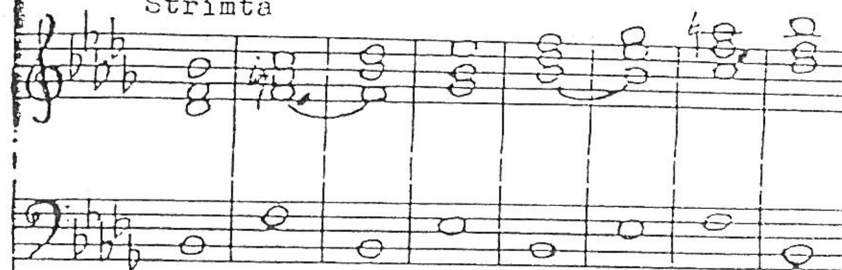

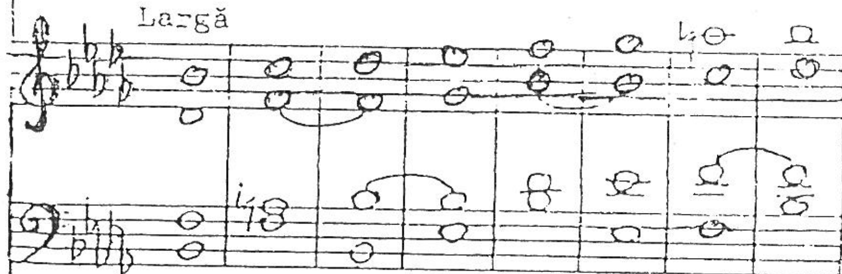

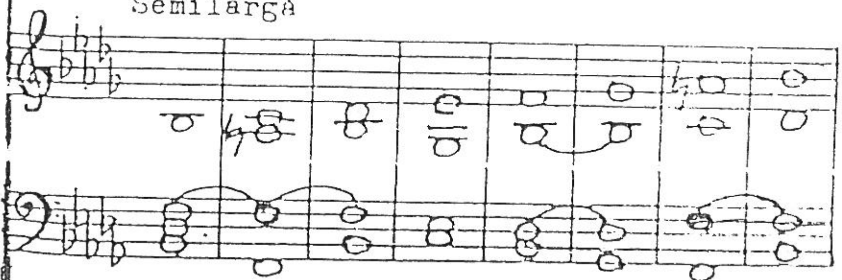

Gama SI bemol minor

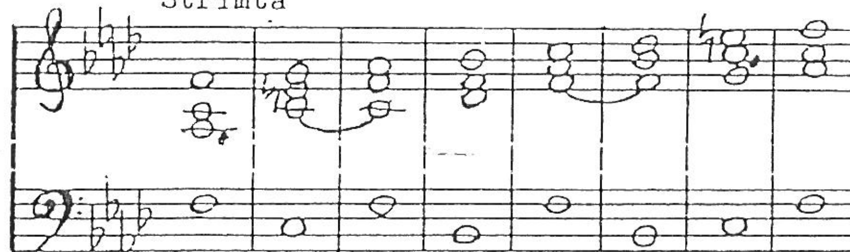

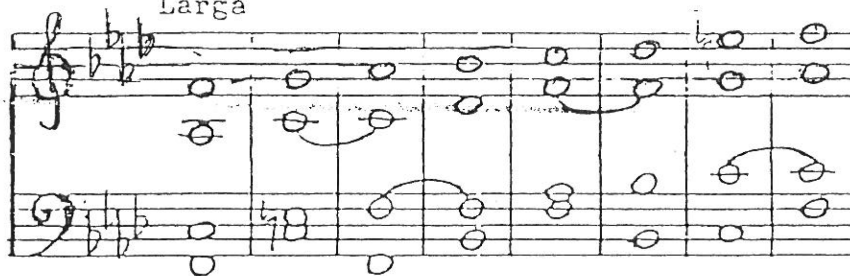
Relativa gamei LA bemol major

Gama FA minor

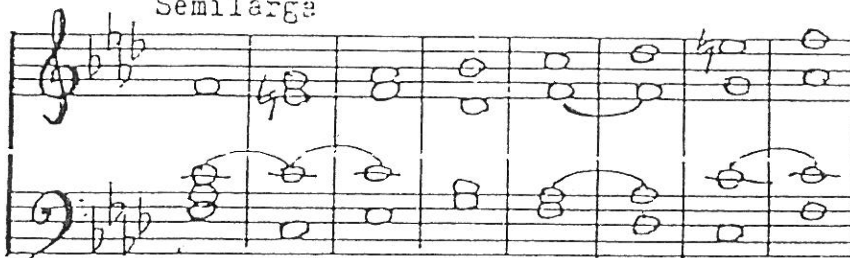
Strîmtă

Largă

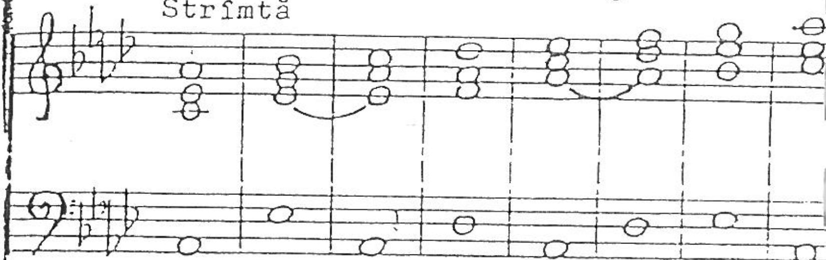

Semilargă

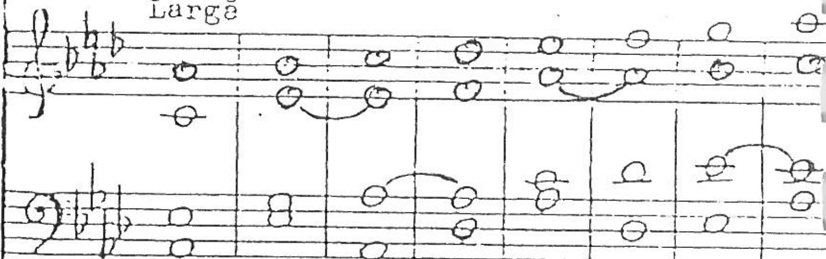

Gama LA bemol major

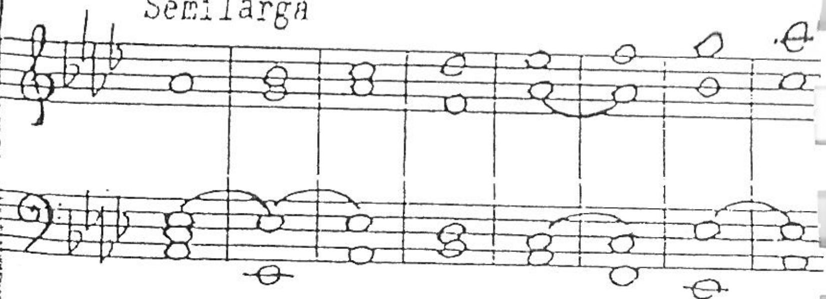
Strîmtă

Largă

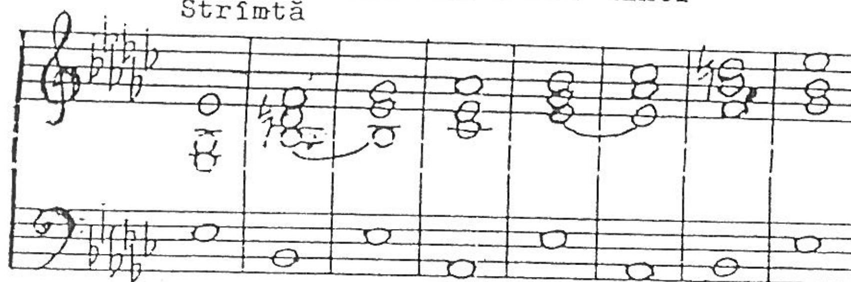
Semilargă

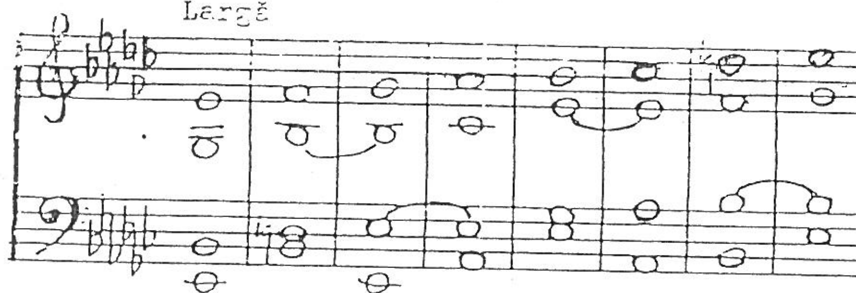
Relativa gamei SOL bemol major

Gama MI bemol minor

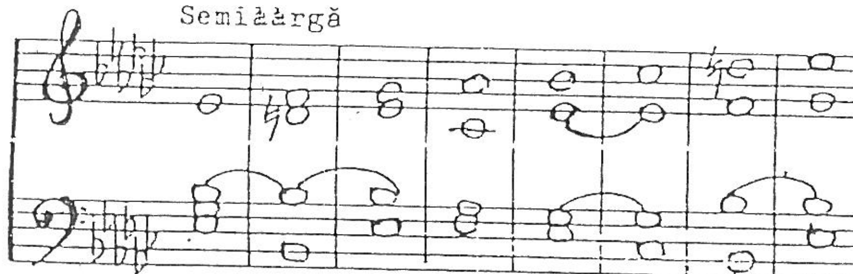
Strîmtă

Largă

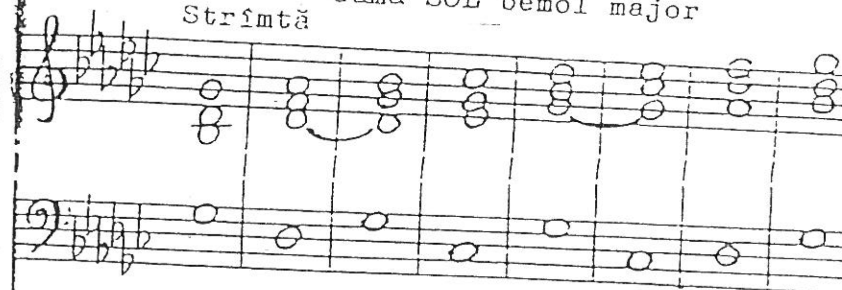

Semiăargă

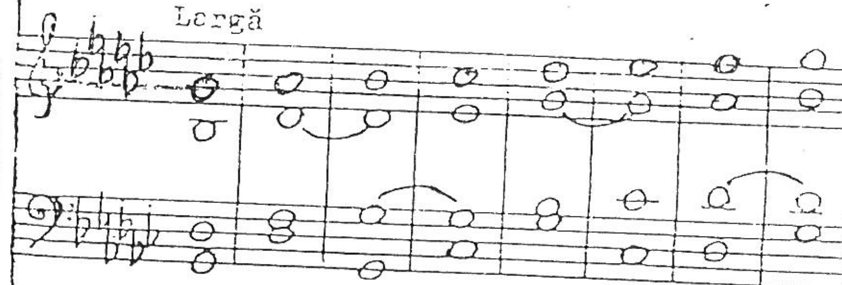

Gama SOL bemol major

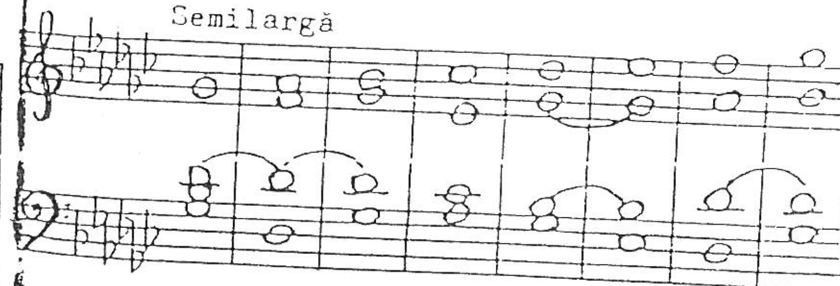
Strîmtă

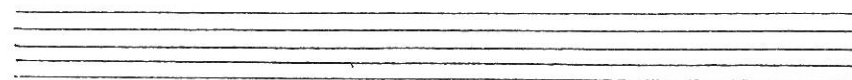

Largă

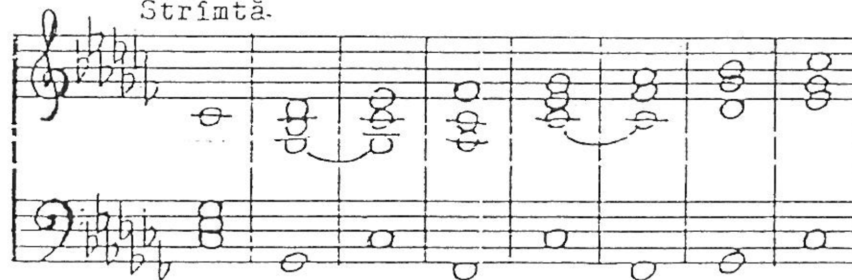
Semilargă

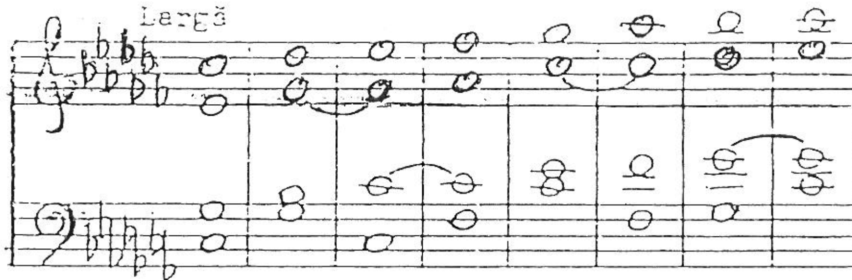

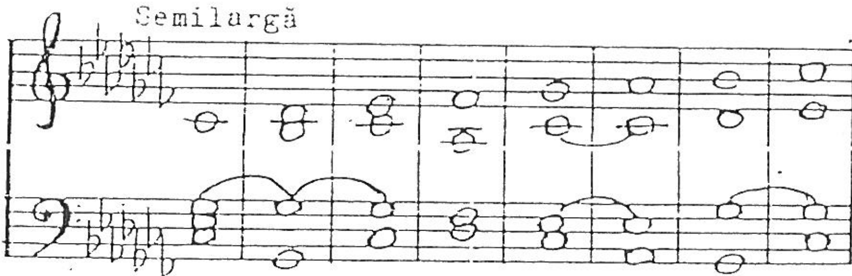

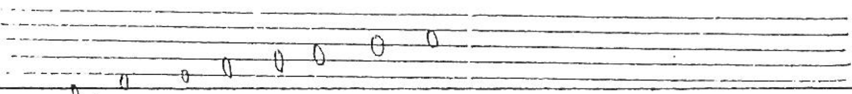
Gama DO bemol major

Strîmtă

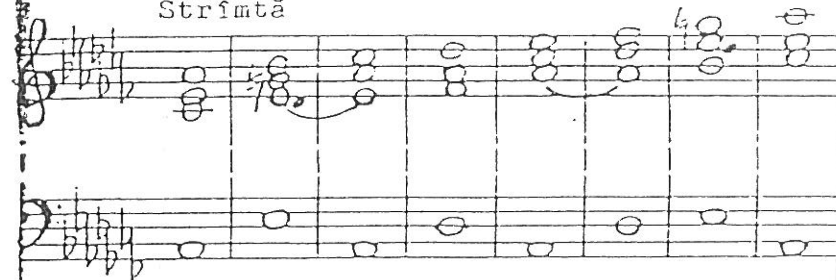

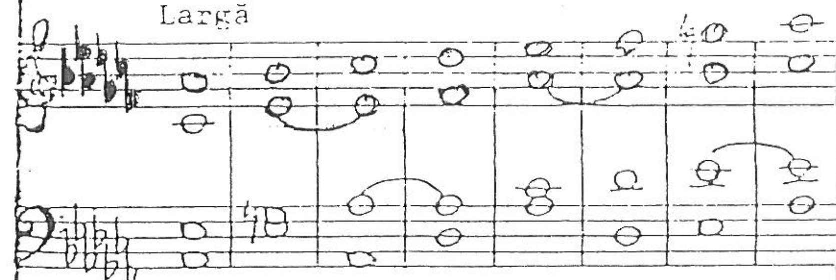

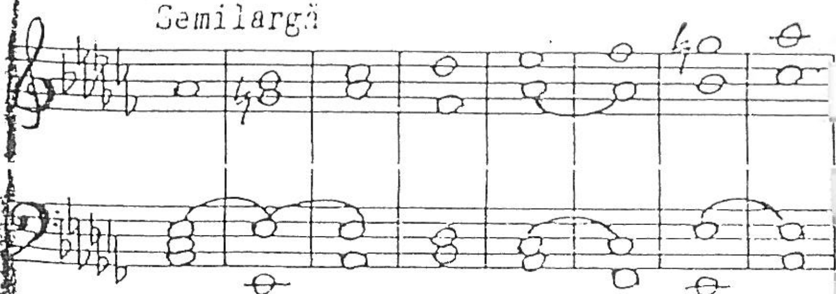
Relativa gamei DO bemol major

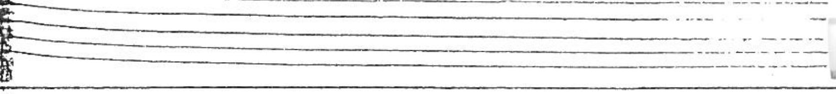
Gama LA bemol minor

Strîmtă

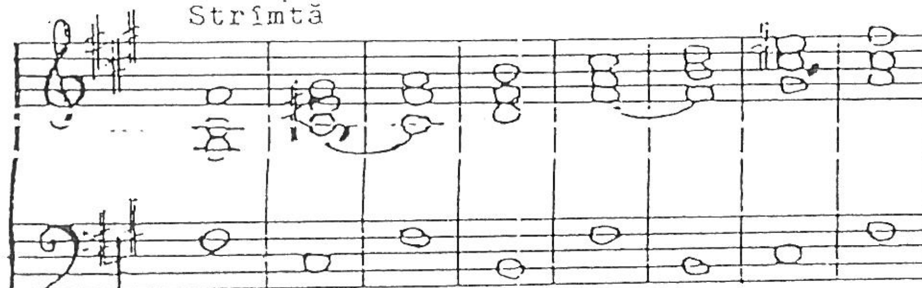

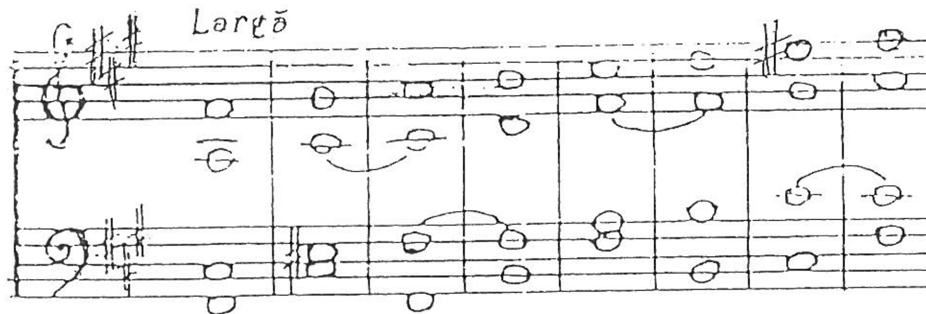

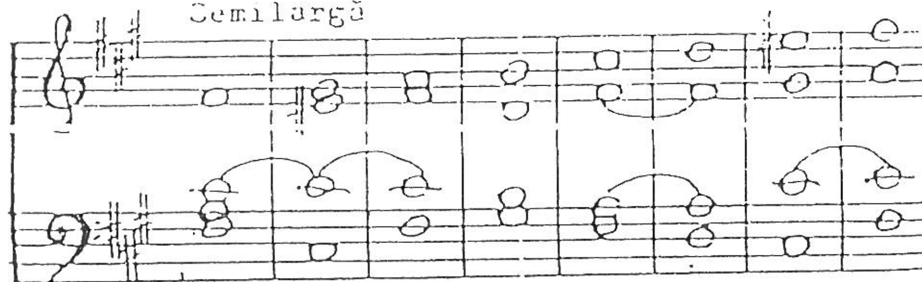

Relativa gamei LA major

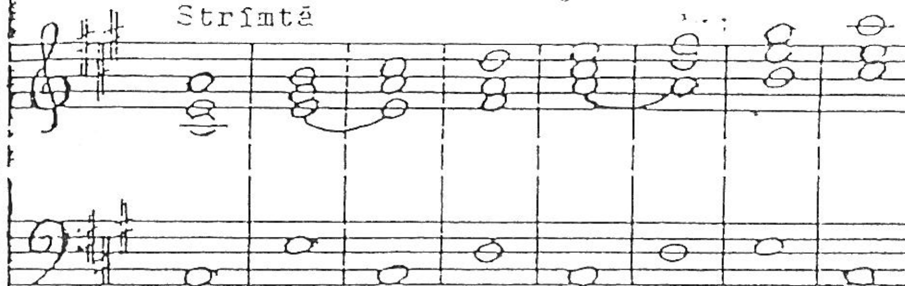
Gama FA diez minor

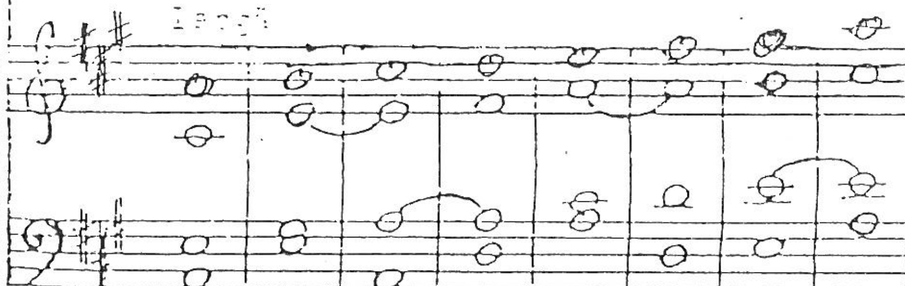

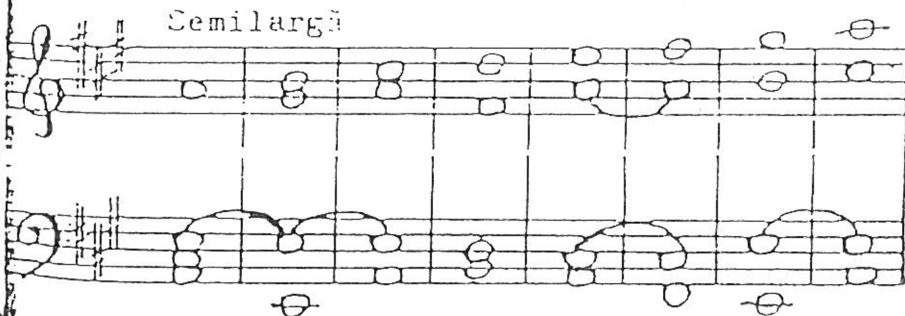

Gama LA major

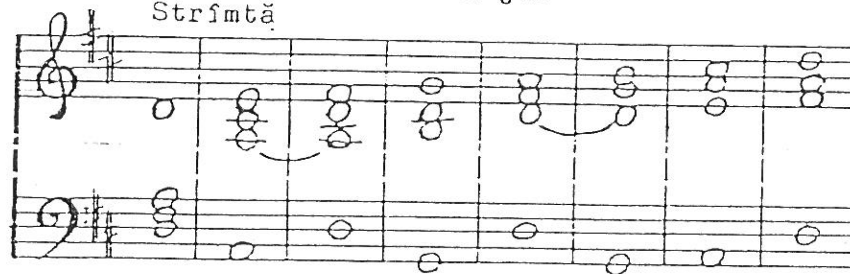

Gama RE major

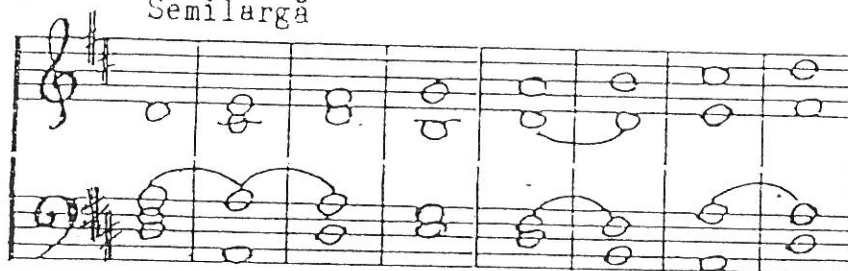
Strîmtă

Largă

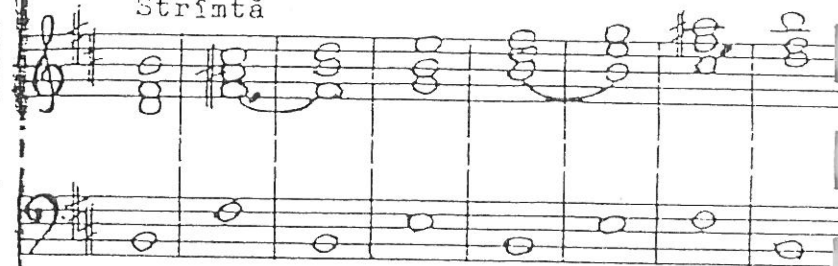
Semilargă

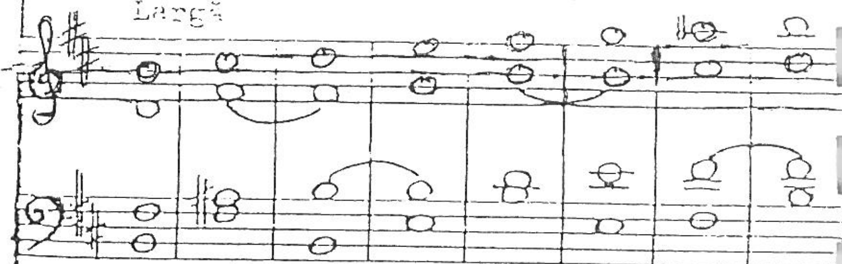
Relativa gamei RE major

Gama SI minor

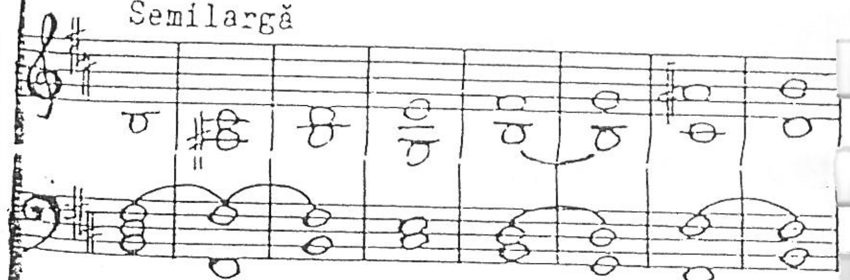
Strîmtă

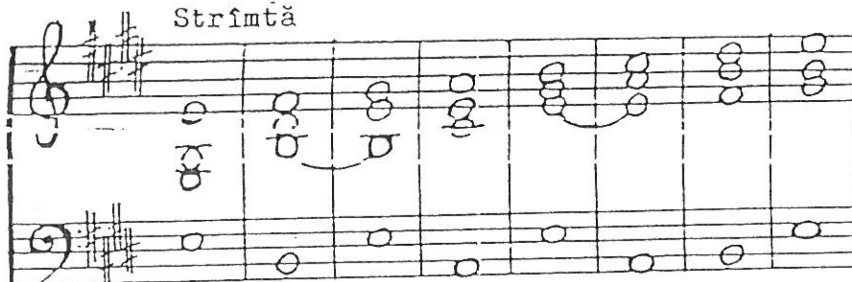
Largă

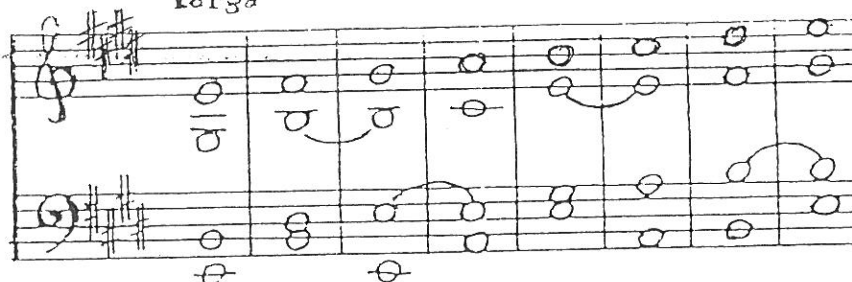

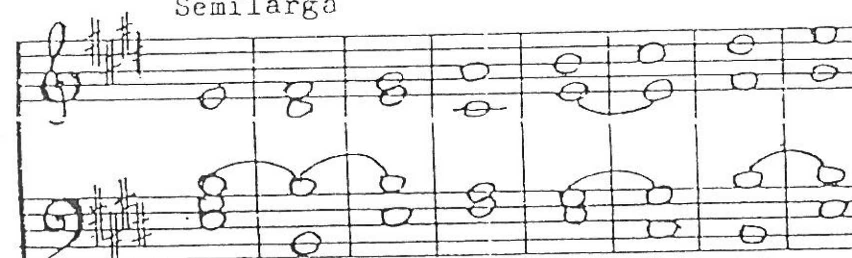
Semilargă

Gama MI major

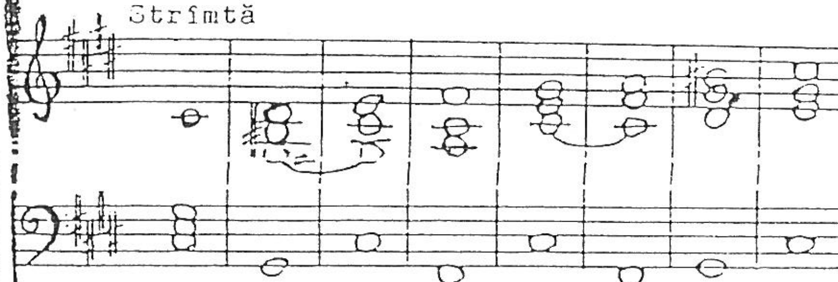

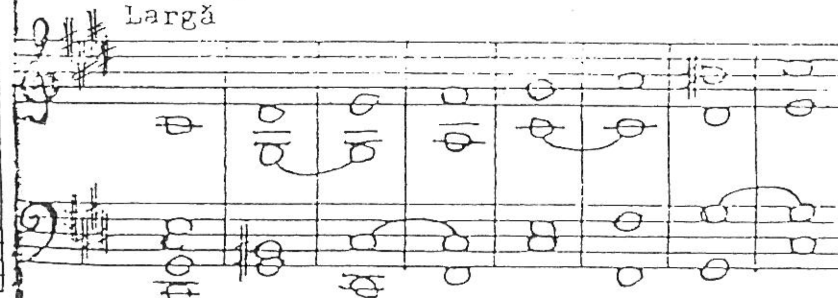

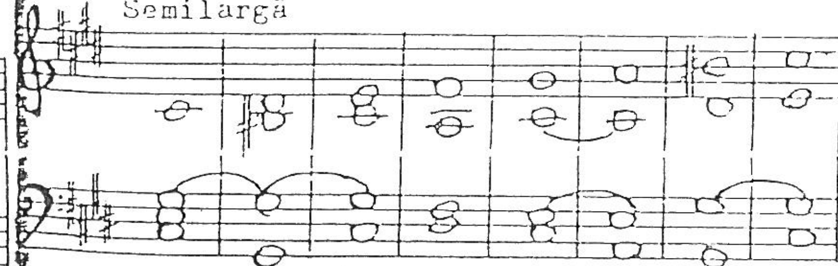

Relativa gamei MI major

Gama DO diez minor

Relativa gamei LA major

Gama FA diez minor

Strîmtă

Largă

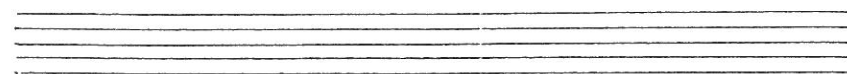
Semilargă

Gama LA major

Strîmtă

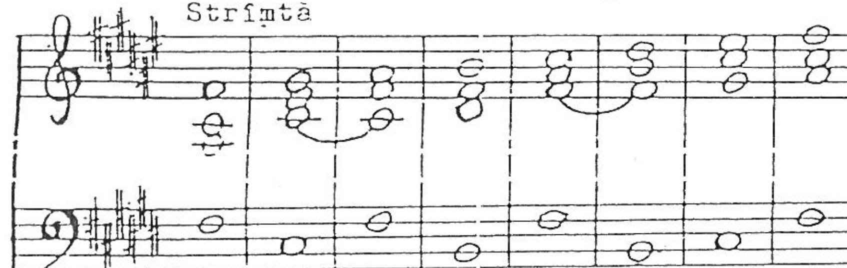
Largă

Semilargă

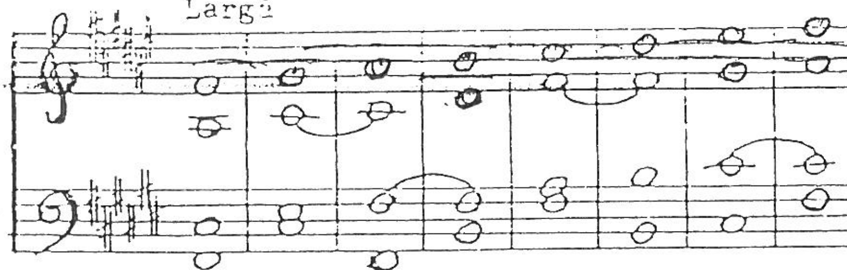

Gama FA diez major

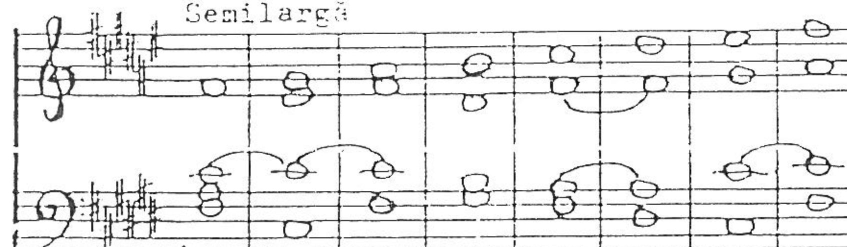
Strîmtă

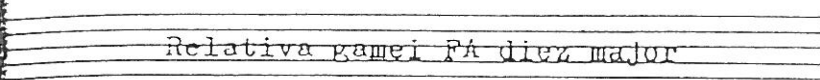
Largă

Semilargă

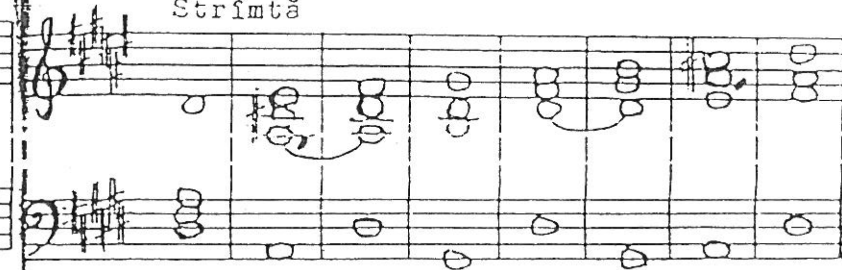

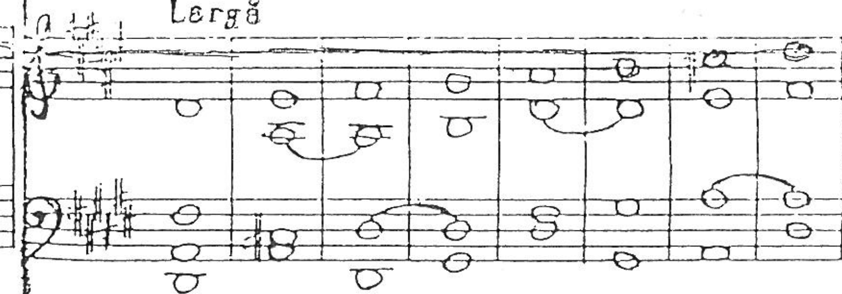
Relativa gamei FA diez major

Gama RE diez minor

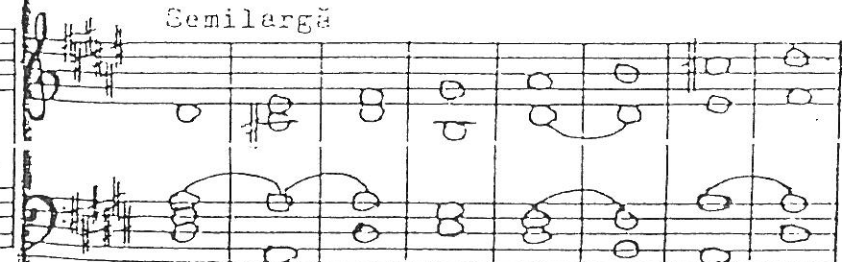
Strîmtă

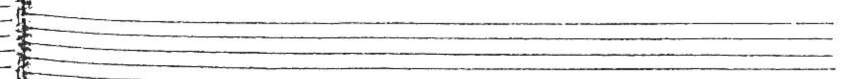

Largă

Semilargă

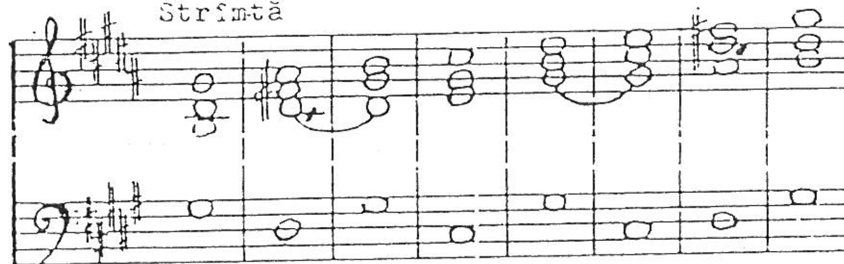

Relativa gamei SI major

Gama SOL diez minor

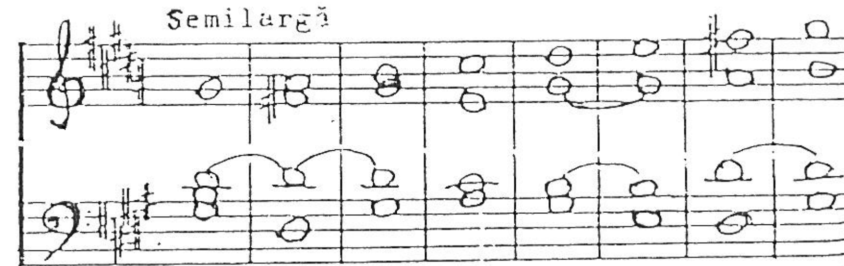
Strîmtă

Largă

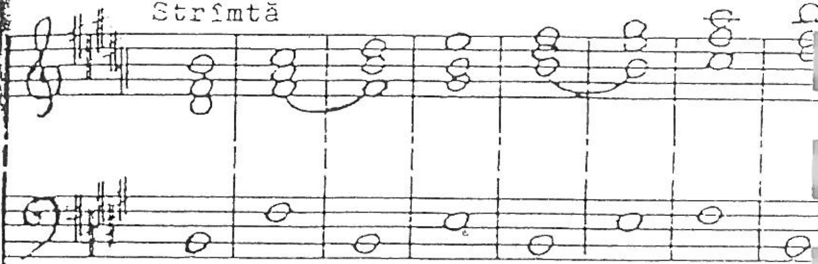

Semilargă

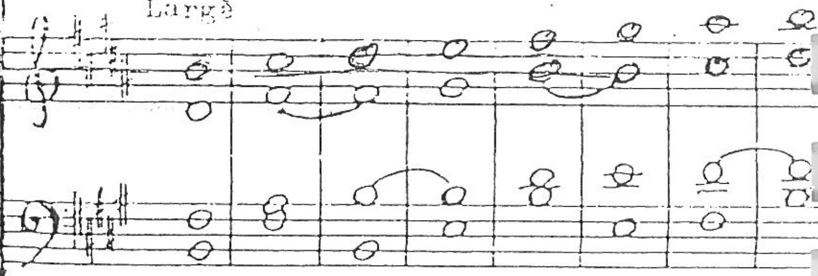

Gama SI major

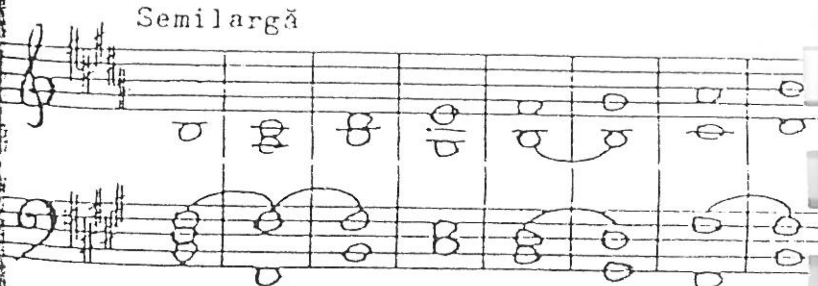
Strîmtă

Largă

Semilargă

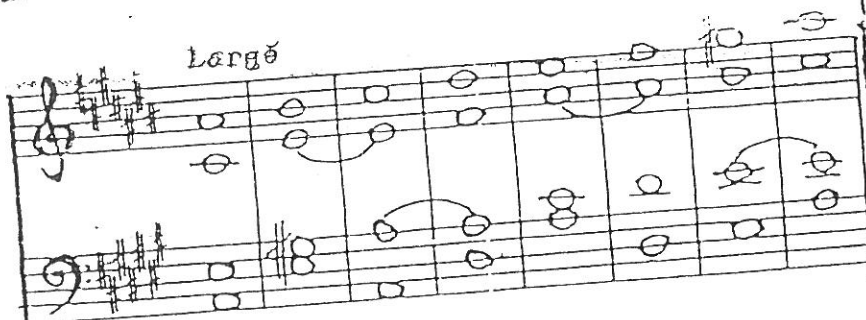
Relativa gamei DO diez major

Gama LA diez minor

Strîmtă

Largă

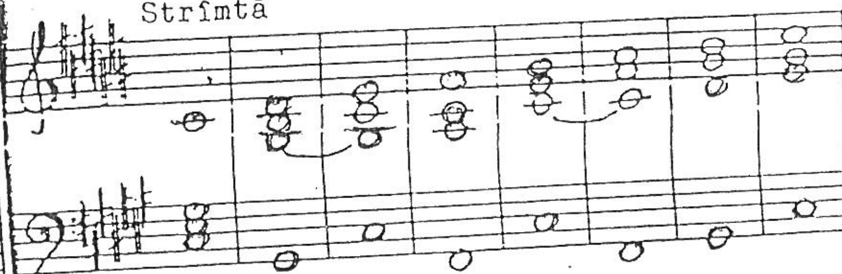

Semilargă

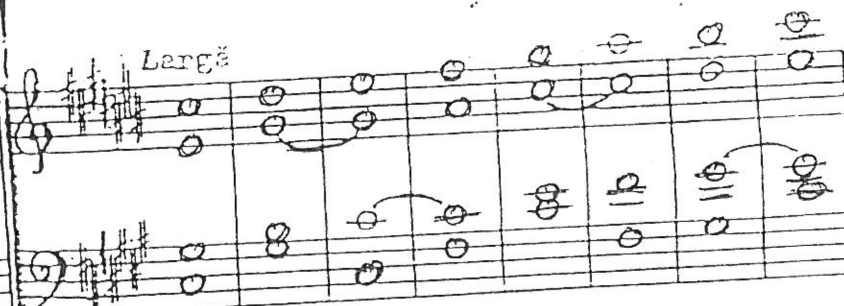

Gama DO diez major

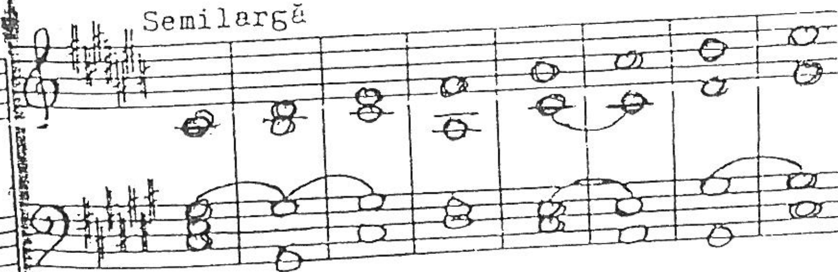
Strîmtă

Largă

Semilargă

Cât de mărit

M: D. Borteneanski

Maestoso

mf

1. Cât de mă - rit es - te Dom - nul în Si -
2. Slă - vit e Dom - nul în Si -

p

on, Nu poa - te lim - ba a tăl - du - . Ma - re
on, Pe nori și-a pus mă - re - țu-i tron, Toți

mf

es - te Dom - nul în cer pe tron Și pâ - nă-n - tr-un
in - ge - rii și sfin- ții lui Îi cân - tă-n

p

fir de iar - bă pe pă - mânt. Ma - re ești pre - tu -
sla - va ce - ru - lui. Iar pe pă - mânt la

mf

tin - de - nea, Doam - ne, Pre - tu - tin - de - nea ești mă -
stân - ta jert - fă, Noi, prin Fi - ul în tru -

mf cresc. *f* *mf* Ritt.

rit, În zi, în noap - te cu stră - lu - ci - re.
pat, Îl prea - mă - rim pe Ta - tăl ne-n - ce - tat.